

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

TIDSKRIFT FÖR DEN SVENSKA
KVINNORÖRELSEN
UTGIVEN AV FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET
❧ REDAKTÖR: ELLEN KLEMAN ❧

ÅRGÅNG 15
DECEMBER
1928

Pris 15 öre

Prenumerationspris:

HELÅR 8:—
HALVÅR 4:50

ALLA SPORTINTRESSERADE

GÖR ER PLIKT, GYNNA

Idrottsföreningarnas klubbtidning

ALL IDROTT

Skandinaviens 1:sta gemensamma
KLUBBORGAN.

Klubbnytt runt hela Sverige samt
UTLANDSNYHETER.

Prenumeration på Sveriges alla
POSTKONTOR.

HUSMODERN

köper

Bomullsgarn och Vävnader

från

**Gefle Manufaktur A.-Bol.
STRÖMSBRO**

och vet att hon erhåller
det bästa möjliga för sitt

HEM

**Svanens vävnader bästa vävnader!
Gefle garn bästa garn!**

Den omtänksamma husmodern vänder sig alltid till

Lunda Tvättningsrättning

Garanteras ett förstklassigt arbete.
Kläderna försäkrade under tvättningen.
Telefon Drottningholm 20 och 190.

WESTLUNDS

*Fysikaliska & Homeopatiska
Institutet*

*Direktion: Hagard Westlund
Ex. Sjukgymnast & Hom. Läkare
System: Dr S. Hahneman
4 Östermalmstorg 4 - Stockholm
Vardagar 11-1 & 4-6*

De medel, som vid sjukbehandling å institutet
användas äro:

GALV. ELEKTRICITET, SJUKGYMNASTIK,
VIBRATIONER, MASSAGE, ELEKTRISK
HETLUFT, ULTRAVIOLETTA STRÅLAR,
HÖGSOL samt HOMEOPATI m. m.
Human taxa

Vi behandla:

Sjukdomar i matsmältningsorganen, andnings-
organen, underlivs-, hud-, kvinno-. m. fl. sjuk-
domar. Obs! Lungsot, Kräfta och smittosamma
sjukdomar behandlas ej. Den hom. medicinen
tillverkas enligt den hom. principen under ve-
tenskaplig kontroll på de apotek där denna lä-
kemedelsberedning är införd.

Frågelista för sjukdomsbeskrivning sändes på
begäran gratis.

Fråga: Hur skall jag återfå å mina silkes-
kläder och strumpor den behagliga mjukhe-
ten, som dessa ha när de äro nya?

Svar: Ingenting är lättare nu för tiden.
Köp för 35 öre en ask Mirakel-tvättpulver,
och i en handvändning bli gamla silkesplagg
som nya. (Annons.)

Telefoner

539-8326-5619

Malmö

Perslow's

**Siden- &
Manufakturaffär**
Största urval nyheter

HERTHA

ÄRGÅNG XV

DECEMBER 1928

HÄFTE 10

Spånor från en diskussion.

V i svenskar äro ett långsamt och eftertänksamt folk, och därför tänker jag nog det kan ha hänt flera än mig att — hemkommen från en diskussion, där man yttrat sig oförberett — spinna vidare på sin egen tankegång, tills man slutligen så att säga tvärstannar och säger till sig själv: nej, men poängen kom ju aldrig fram! Efter den senaste diskussionen i F. B. F:s Stockholmskrets om "Ungdomen och vi" är det särskilt två synpunkter som förföljt mig.

Den ena är hur lätt också förhållandet mellan föräldrar och barn i en överklassbetonad krets kommer att ses utslutande från överklassens synpunkt. Vi rycktes ju alla med, när en talarinna med värme och brio förfäktade den satsen, att före ca: 21 år äro knappast några ungdomar flygfärdiga, intill den åldern behöva de hemmets skydd, ledning och kontroll. Efteråt — ja, efteråt tänkte åtminstone jag med en viss blygsel på, att i detta resonemang hade vi tappat bort större delen av svenska folket. Industriebetarhemmen och lantbefolkningen, eller hela det stora skikt som populärt brukar kallas underklass, måste ju skicka sina barn i förtjänstarbete strax efter genomgången folkskola, eller vid 14—15 års ålder. Ej sällan för dem detta förtjänstarbete ett par tre år senare långt bort från hemmet. Men även när de bo hemma, blir problemet ett helt

annat i denna samhällsklass, där självförsörjningen börjar så tidigt och där ofta hela det gemensamma hemmets bestånd är byggt på de vuxna barnens arbetsförtjänst. Visst kunde man önska, att något mera av föräldraauktoriteten ändå kunde göra sig gällande också här trots de komplicerade förhållandena — särskilt för de unga flickornas skull. Men vem kan undra på att det är utesägligt svårt, för att icke säga omöjligt?

I fråga om hur det verkar ser det ut som om man skulle nödgas skilja på flickor och gossar. För de unga flickorna blir friheten i förening med den lättvunna arbetsförtjänsten och storstadslivets lockelser ofta ödesdiger. Gossarna klara sig bättre. Och det slår en ibland, när man talar med en ung arbetare, hur mycket tidigare den klassens pojkar ofta komma till karaktär och mognad än överklassare av samma ålder.

Därmed är jag inne på frågan om det som Kipling kallar "the sheltered system" i allo är så nyttigt ens för våra egna ungdomar. Skydd och ledning i hemmet tills man är till myndig ålder kommen? Många unga äro flygfärdiga långt, långt före 21 år — till universitet och högskolor skickas de ju i allmänhet vid 18 å 19 — andra bli aldrig fullvuxna. Jag tror icke mycket på direkt uppfostran, men jag tror att den (direkta eller indirekta) påverkan vi lyckas åstad-

komma i fråga om våra barn sker tidigt och i de flesta fall är avslutad vid 16-årsåldern. Väl oss, om vad vi gjort dessförinnan, är gott och bestående. Ty den tidiga självständighet, som ligger i tidsandan och som vi måste acceptera, vare sig vi tycka om den eller inte, har det med sig, att den gör de starka starkare och obönhörligt sållar ut de svaga.

Den andra synpunkten — ja, den är mera på sidan om saken kanhända, ehuru eljes icke oförtjänt av begrundande. Och det är, hur överraskande litet många föräldrar veta om sina barn. Jag talar inte om håglösa och likgiltiga, utan om plikttrogna, samvetsömma och intresserade föräldrar. Det kan vara verklig fara å färde, många människor kunna ha reda på saken men far och mor äro de sista som få veta något. Vad kan det bero på? Ibland på att föräldrarna äro alldeles för utmärfta — så att barnen dra sig för att visa dem det som är trasigt eller skevt — ibland på en naturligt, ehuru missriktad önskan hos barnen att framför allt ej göra far och mor ledsna. När det nu är så (och kanske måste vara så), må då ingen svartsjuk äganderättskänsla hindra oss att önska våra barn goda och pålitliga, framför allt jämnåriga, förtrogna av den rätta sorten, även om det skulle ske på vår bekostnad. Vad gör det, vem som hjälper barnen i nödens stund, om de blott bli hjälpta?

EBBA HECKSCHER.

Den kvinnliga gymnastiken vid Centralinstitutet

År 1926 ingick Fredrika-Bremer-Förbundet till K. M. med en skrivelse angående gymnastiska centralinstitutets verksamhet. I skrivelsen, som föranledes av ett då utkommet sakkunnigebetänkande, yrkades främst att eftersom kvinnlig gymnastikutbildning bäst ledes av kvinnor, ännu en kvinnlig lärarebefattning i allmän gymnastik samt lek och idrott borde inrättas utöver vad kommitterade föreslagit. Vidare yrkade förbundet efter utförlig motivering att manliga och kvinnliga lärare skulle placeras i samma lönegrad.

Sedan detta hände har en ny sakkunniggrupp av år 1927 behandlat de frågor, som höra samman med centralinstitutets omorganisation. Kravet på ökad kvinnlig undervisningskraft har i detta nya betänkande tillgodosetts. De särskilt för män och särskilt för kvinnor reserverade lärartjänsterna bilda här två lika stora grupper. Övriga lärarebefattningar, samtliga medicinska, en professur och två assistenttjänster kunna innehavas av såväl män som kvinnor.

I lönefrågan förorda 1927 års sakkunniga för de kvinnliga lärarna, liksom för de manliga, lönegraden B 26. Detta sker under hänvisning till de skäl för lika lön, som framlagts av institutets lärarkollegium, Fredrika-Bremer-Förbundet m. fl.

Vid uppgörande av kostnadsberäkningar ha de sakkunniga emellertid framställt dubbla kalkyler. Dels ha de räknat med de kvinnliga lärarnas placering i lönegraden B 26, så som de själva föreslagit, och dels utgå de, enligt av en tidigare sakkunnigegrupp framlagt förslag, från samma lärares insättande i grad B 22. Mot denna inkonsekvens vänder sig i en reservation de sakkunnigas kvinnliga ledamot, gymnastikdirektör Louise von Bahr.

FLORODOL-TVÅLEN

är alltid välkommen, ej
minst såsom "Julklapp"

Parfumeri FLORODOL, Gefle

F.-B.-F:s sjuksköterskebyrå i Göteborg 25 år.

I anslutning till den ordinarie sällskapsafton, som Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå brukar anordna för sköterskorna, firades den 13 november 25-årsminnet av Sjuksköterskebyråns tillkomst med en högtidlighet i Caroline Wijks sjuksköterskehem.

Därvid höll doktor L. Wolff, som varit med i styrelsen sedan starten, ett föredrag om sjuksköterskebyråns historia. Talaren erinrade om att behovet av en dylik institution med uppgift att samtidigt vara en lokal sammanslutning länge känts. Då byrån slutligen inrättades, ställdes den under Göteborgs Läkareförenings skydd. Byrån fick då namnet Göteborgs Läkareförenings Sjuksköterskebyrå, och 30 sjuksköterskor inskrevos första året. År 1908 ställde sig byrån under Fredrika-Bremer-Förbundets styrelse, och dess namn blev då Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå.

Nya verksamhetsgrenar ha så småningom tillkommit. År 1906 bildades Sjuksköterskornas Självhjälpsförening, enligt 1920 års sjukasselag ombildad till Sjuksköterskornas Sjukassa. År 1919 öppnades även ett s. k. intressekontor för systrarna, och samma år inflyttade byrån i Caroline Wijks sjuksköterskehem. Vid sidan av sin speciella uppgift som sjuksköterskebyrå har byrån medverkat till flera utvidgningar av den kommunala sjukvården. För ambulans och klinisk sjukvård ha 2 poliklinisköterskor anställts, för Pauvres Honteux verka genom byrån 3 Caritassys-

rar, för obemedlade patienter sörja 10 kommunalsköterskor och inom polisverket tjänstgöra 3 polissystrar.

I styrelsens sammansättning ha under årens lopp en del ändringar inträtt, och f. n. består styrelsen av följande: doktorerna Gösta Göthlin, ordförande, Ludvig Wolff, kassaförvaltare, Arvid Wallgren och Gärda af Geijerstam, sekreterare, fruarna Maja Mannheimer, Elin Janson och Bertha Burman-Andersson samt fröknarna Ellen Dickson och Anna Lönnerblad med fröken Inga Hennig som suppleant.

Byråns föreståndarinna var från början fröken Lönnerblad, som kvarstod på denna post till 1924. Hennes närmaste efterträdare blev fröken Greta Josefson, som efter ett år efterträddes av fröken Hillevi Nordström. För närvarande innehaves befattningen av fröken Gertur Larsson.

Enligt den senaste årsberättelsen var antalet inskrivna sköterskor 430, sjukbudens antal uppgick till 2,500 och privata sköterskornas arbetsdagar till 25,250. Poliklinisköterskorna hade gjort 3,000 besök, Caritassystrarna 6,000 och kommunalsköterskorna 19,400.

Det framgår tydligt av dessa siffror, yttrade talaren, att byrån blivit en institution i Göteborg, vilken tillvunnit sig allmänt förtroende och som ej kan undvaras. Talaren framförde så till sist ett hjärtligt tack till alla, som bidragit till byråns lyckosamma utveckling, och hoppades, att den alltjämt skulle kunna hävda sin ställning.

FLORODOL-TVÅLEN

är rik på cremebildande ämnen. Dess vetenskapliga sammansättning samt dess renerande och förskönande inflytande på huden, ställer Florodolen fullständigt i en klass för sig. Denna under tvenne decennier dominerande överlägsenhet kan även för framtiden garanteras.

Kring insamlingsarbetet.

Det var ju en hederssak för mig att Mariestadskretsen skulle bli en av de första, som slutfört sin åtagna uppgift att samla in en summa motsvarande 40 kr. pr medlem till den blivande fonden för vårt förbund.

Det var väl därför jag med mycken bävan inväntade resultatet av våra ansträngningar.

Det visade sig också att jag icke över-skattat mina kamraters hjälpsamhet, arbetsvilja, levande intresse, verklighets-sinne och glada förtröstan.

Huvudparten av insamlingsarbetet var anförtrödd åt de unga inom kretsen, vilket med hänsyn till F.-B.-F:s framtid är att glädjande bemärka.

Redan denna dag äro vi färdiga med vår insamling, 2,400: — kronor. Vi voro nämligen 60 medlemmar i våras.

Det är tanken på vad Förbundet redan gjort för oss, det är tanken på framtiden och på det vi hoppas av Förbundet som besjälat oss, det är varmaste förhoppningar om kvinnornas fortsatta arbete på sin utveckling som karaktär och ansvarskännande medlem i samhällsarbete, blickande uppåt och framåt mot rena och ädla syften, förbi småsinne och låghet, det är känslan av samhörighet, som gjort att arbetet med insamlingen redan är slutfört.

Mätte ordförandena i alla kretsar i vårt land få samma goda erfarenheter av denna sin strävan som jag.

Mariestad den 1 dec. 1928.

MARIANNE EKMAN.

Stockholmskretsens Konserthusfest.

Aftonen den 6 december kom, och Konserthusets stora sal, med sina 1900 platser, var fylld av en festklädd och förväntansfull publik. Selma Lagerlöf, prins Wilhelm, Marianne Mörner stodo på programmet som medverkande, och i Ida von Plomgrens för tillfället skrivna "Dialog" skulle Ivar Kåge i ingen mindre än Gustav den tredjes skepnad och Frida Winnerstrand, "nutidskvinna", byta kvicka repliker om F.-B.-F.

Det hela blev en storartad succés. Sedan kronprinsen, prinsessan Ingrid och prins Eugen intagit sina platser främst på nedre parkett, intonerades Yngve Skölds Festpolonäs av orkestern, och så kom dialogens "sällsamma mellanspel", tjusarkungen-gengångarens möte med den moderna kvinnan, briljant framförd på båda händer. Och dock hade Gustavs roll på grund av att herr Kåge plötsligt insjuknat i sista stund, samma dags förmiddag, övertagits av Torsten Winge!

Selma Lagerlöfs entré på estraden blev signalen till stormande handklappningar. Den andlösa tystnad med vilken den stora åhörarmassan som trollbunden följde hennes uppläsning av kapitlet Olyckshändelsen ur Anna Svärd, efterföljdes åter av bifallsovationer som inte ville tystna. Det vita diktarhuvudet, där uppe på estraden, böjdes gång på gång till erkännande av hyllningen av hennes uppläsning- och diktkonst.

Marianne Mörners härliga röst tonade i Paradisis och Melartins sköna kompositioner ut över salen.

Så stod prins Wilhelm i talarstolen. I ett charmant genomfört föredrag, med kvicka och humoristiska poänger, drog han upp paralleller mellan Fredrika Bremers och våra dagars Amerika, hans egen förstahandskunskap om det senare i värdefull relief mot hennes om 1850-talets, — sådan den kommer till

ger varje kvinna den angenäma känslan av att vara vacker.

synes i hennes Amerikabok "Hemmen i den Nya Världen" ("Det nya Amerika" i den av Klara Johanson utgivna och kommenterade sammandragna nya upplagan), vilken i förbigående sagt i våra dagar från intellektuellt och litterärt amerikanskt håll betecknats som källskrift för bedömandet av den tidens kulturella och sociala U. S. A..

Ihållande applåder blevo auditoriets tack till prinsen.

Därefter Mendelsohns ståtliga Festival March, orkesterns och kvällens sista nummer.

"En strålande fest" var en huvudstadstidnings sammanfattande omdöme dagen efter om vår soaré. Det citeras här såsom kommande från en opartisk utomstående.

Nettobehållningen av festen torde bli omkring 6,000 kronor.

— —n.

Jenny Linds brev.

Jenny Lind utom scenen kallar Lotten Dahlgren sin nu färdiga bok med breven från Jenny Lind till hennes förmyndare hovrättsrådet Munthe. Denna brevsamling, som under en följd av år bevarats av hovrättsrådet Munthes arvingar som den dyrbara skatt den var, skänktes av dessa 1920, på 100-årsdagen av Jenny Linds födelse, till Kungl. Biblioteket. På tillskyndan av de ursprungliga ägarna och i samråd med dem har Lotten Dahlgren utgivit och kommenterat breven.

Titeln, som givits boken, anger vad man skall söka i den. Dessa brev, varav det första är daterat 16 aug. 1843 och det sista 15 juni 1880 — detta dock till en av Munthes döttrar, fru Laura Weber, med anledning av hans bortgång, det sista till honom själv är av mars 1879 — äro också *p r i v a t m ä n s k a n* Jenny Linds alltmer förtroliga och tillgivna brev till den som att börja med är

den officielle förvaltaren av hennes affärer, men som fort nog blev hennes personlige vän. "Morfar" och "Äldsta dottern" äro också ofta tilltalsordet och underteckningen i de mer och mer öpenhjärtiga breven. Ofta får han därtill epitetet "den gamle snåle" sig påhäftat, ett lekfullt älskvärt erkännande av förmyndarens omsorg om hennes ekonomi. Impulserna hos Jenny Lind voro ju kungligt slöseri — till hjälpande av andra.

Att den "snåle" emellertid inte överdrev sin omvårdnad av hennes växande förmögenhet, därom vittna breven själva, och hennes storartade donationer samt gåvor till enskilda äro allmänt känt faktum.

Tjuserskan Jenny Lind på scenen och estraden, som samtiden tände rökelse för och tillbad nästan som ett högre väsen, ha vi, en senare generation, även före dessa brev fått göra bekantskap med som en bland andra dödliga — och som sådan med en dödligs brister behäftad. Av föreliggande biografier är det inte minst Sigrid Elmblads lilla "livsstudie" av Jenny Lind i serien *Svenska*

Jenny Lind utom scenen. Förtroliga brev till hennes förmyndare H. M. Munthe. I urval och med kommentarier utgivna av *Lotten Dahlgren*. Wahlström & Widstrands förlag.

FLORODOL-TVÄLEN

Säljes överallt i tvenne förpackningar
Lyx-Florodol Kr. 1:— pr st.

Kvinnor, som gjort henne som mänska levande åtkomlig för oss. De nu utgivna breven utgöra emellertid ett stort och betydelsefullt komplement i detta hänseende. Här komma hennes personliga angelägenheter fram, i första hand; de små som de stora komplikationerna i hennes liv får genom henne själv sin autentiska belysning. — Ett inpass må dock här göras. Är det manne fullt välbetänkt att — som utg. själv anger i företalet — beskära Jenny Linds understundom både häftiga och hänsynslösa uttalanden? Att hon inte "skrädde orden" och kunde vara skarp så det tog i sina omdömen, när någon varit henne misshaglig, var dock det ofrånkomliga uttrycket för ett lidelsefullt temperament som bör få komma till synes för att den sanna bilden skall framträda. Hennes med åren allt starkare pietistiskt färgade religiositet var också för visso ett utslag av just denna lidelsefulla väsensläggning. De "ofta förekommande gudliga uttrycken" i breven, vilka inte heller tillåtits aff kvarstå vid tryckningen, torde därför ävenledes varit av verkligt karakteriserande art och som sådana bort bibehållas.

Som ett ytterst värdefullt tillskott till förut befintlig Jenny-Lindslitteratur komma i vilket fall som helst dessa nu publicerade Jenny-Lindbrev med hennes egna omedvetet däri nedlagda vittnesbörd om henne själv och hennes privata liv. De rikaste inblickarna ge breven efter det ingångna giftermålet med Goldschmidt. De bli allt mer meddelsamma, väl också beroende på det allt närmare personliga sambandet mellan Jenny Lind och Munthe och hans familj. Dresdenåren, då hennes två äldsta barn

kommo till, de tre hemmen i England, Argyle Lodge, Oak Lea, Moreton Gardens, makens och barnens plats i hennes liv och hennes hjärta, resor till Sverige och utlandet, tillsist hennes lilla "cottage" vid Malvern, hennes sista "vilopunkt på jorden", vi få i direkt sällskap med henne själv vara med om allt detta, om vad som händer henne och upptar hennes tankar och intressen.

För studiet av Jenny Lind, för dem, som älska och beundra henne, äro dessa brev av oersättligt värde.

ELLEN KLEMAN.

Nya förbundsmedlemmar

Göteborg: fru Eina Ekman; fru Torra Hellström.

Karlskrona: fröken Inga Bergman, Ronneby; fröken Greta Bolin; fru Emy Dahlman; fru Lisa de Champs; fru Magda Elfner; fru Maja Gynning; fru Ossie Hallberg, Ronneby; fröken Anna-Lisa Hansson; fröken M. Hellström; fru Högstedt; fröken Anna Jansson; fru Signe Lindblad; fröken Karin Lundborg; fru Margit Molander; fröken Anna Montan, Ronneby; fru Sigrid Nordbeck; fru Elsa Nygren; fru Helén Nyman; fru Stina Olsson, Ronneby; fru Karin Palm; fru Siri Werngren; fru Betty Westdahl, Bredåkra; fru Elisabeth Aurell; fru Vera Franke; fru Anna Langton; fru Inga Lindskog; fru Anna Nilsson; fröken Signe Petersson; fru Gertrud Rudmark; fru Maja Wetter.

Malmö: fru Eva Carlie; fröken Emy Ericsson; fru Greta Idefors; fru Ida Johnsson; fru Betty Linder; fröken Linnéa Ljungberg; fru Hilda Möller; fru Gertrud Ripa; fru Hilda Rosenqvist; fru Ellida Sjöberg; fru Ester Svensson; fröken Anna Ahlgren; fröken Kerstin Berggren; fru Ida Berth; fru Hanna Billqvist; fru Greta Brahme; frö-

FLORODOL-TVÅLEN — den främsta kvalitetstvålen —
 representerar beprövad
 modern svensk tillverkning — överlägsen varje utländsk.

ken Betty Bååth-Larsson; fru Karin Erhnberg; fru Maja Frohm; fröken Ingeborg Hansson; fru Elsa Hallendorf; fröken Martha Hjort; fru Alfhild Johansson; fröken Astrid Juel; fru Linnéa Jungbeck; fru Gertrud Jönsson; fröken Anna Kjöörning; fröken Martha Larsson; fru Hedvig Lindgren; fru Elina Lindhe; fru Emma Mark; fru Martha Nyréhn; fru Ida Möller; fröken Emmy Nyberg; fröken Annie Olsson; fru Elsa Paulsson; fru Percival Richter; fru Anna Schylander; fru Gerda Sten; fru Sigrid Strandberg; fru Ida Svensson; fru Hilda Thormark; fröken Barbro Törnblom; fröken Inga Törnblom; fru Ellen Werner; fru Gladys Wingård; fru Signe Winroth; fru Carl Wulff.

Stockholm: fru Emma Ändelius; fru Inez F. Appelberg; fru Lisa Bachman; fru Ingeborg Barclay; fru Alice Barthel, Experimentalfältet; fru Maja Barthelson; fru Maria Bennich, Gustafsberg; fru Greta Berg; fru Lisa Bergstrand; amanuensen Ragnhild Bergström; fru Jenny Bergström; fru Karin Björlin; fru Ingeborg Björnstjerna; fru Dagmar Blomberg, Stocksund; fru Jenny Blomberg, Stocksund; fru Gudny Bolling; fru Lisen Bonnier; fru Tony Bonnier; fröken Clara Bostrom; fröken Lisa Brandel; fru Emmy Bredenberg; fru Valborg Bäckström; fröken Maria Bäckström; friherrinnan Theresine Carleson; fröken Elsa Carlsson; fru Stina Ekman; fru Anna Elliot; fru Elin Ericson; fru Rian Ericsson; fröken Anna Ericson; fröken Alfhild Erixon; fröken Hildur Eriksson; friherrinnan Elsa Falkenberg; fru Susie Fjällbäck; fröken Helena Flodin; fru Eivor Folcker; fru Carrie Forssner; fru Inga Frumerie; fru Elsa Frödin, Lidingö-Brevik; fru Disa Fåhræus; fru Ellen Gullander; fru Lajla Gunnarson Hoppe; friherrinnan Anna Gyllenstierna; fru Vila Hagen; fröken Astrid Hamberg; grevinnan Julie Hamilton, Stocksund; fru Lisa Hedén; fru Gerda von Heijne; fröken Edith Herzog; fru Thyra Hesser; fru Anna Hjulhammar, Djursholm; fru Charlotte Holm; fröken Anna Holmquist;

grevinnan Eva von Holst; fru Maud Hulstenberg; fröken Karin Hydbom; fru B. Jacobsen, Djursholm; fröken Lisa Jacobsen; fröken Mary Johnson; fröken Gun Kinell, Saltsjö-Storängen; grevinnan Anna Klingspor; fru Viktoria Knutson; fil. lic. fröken Carin Koch, Äppelvik; fru Isabella Krogh; fru Helena Kuylenstjerna; friherrinnan Stina Lagerfelt; fröken A. M. Lagerwall; fru Lilly Lawski; fru Maja Leijonmarck; fru Julia Lettström; fru Greta Lilliesköld; grevinnan Gerda Lindencrona; fru Ester Lindblad, Djursholms-Ösby; fru Gabriella Lindbohm; fröken Ellen Lokrantz; fru Stina Lundholm; fröken Julia Marks v. Würtemberg; doktor Hertha Möller, Stocksund; fröken Malin Netzel; fröken Sigrid Netzel; fru Ingeborg Myrtin; fru Elsa Nordenfelt; fru Henriette Nordenskiöld; fröken Kerstin Nordström; fru Lisa Norlin, Stocksund; fru Elvira Norman; fru Maja Nyrén; fru Hillevi Odelstierna; fru Elin Olin; fru Elsa Person; fru Sigrid Qvarnström; friherrinnan Maria Rappe; fröken Elin Rappe; fru Sigrid Reuter; amanuensen Anna Rudbeck; fru Elisabeth Rundquist; fil. doktor Naima Sahlbom; fru Alma von Schéele; fru Carin Staël von Holstein, Lidingö; fröken Marit von Stapelmohr; fröken Marianne Stuart; fru Fanny Sverdrup; rektor Anna Söderberg; fru Amelie Tamm; fru Anna Thiel; fru Märta Thoresen; fru Elisabeth Tillgren; fröken Carin Ullin; fru Stanny Wallberg; fröken Ingrid Warburg; fru Signe Wicander; fru Hervor Wickman; fru Karin Wickman; fru Agda Vilén, Djursholm; fru Greta Vilén; fru Martina Wirén.

Strängnäs: överläkare C. Löwenhjelms; fru Alma Franzén; fru Douglas Landgren; friherrinnan Anna Leijonhufvud; fru Margit Murray.

Visby: fru Emy Bergenstjerna; fru Karin Bolin; fru Hanna Danielsson; fru Erica Ekman; fru Nanna Eriksson; fru Elisabeth Ihre; fru Hermanna Jansson; fru Elisabet Kahlström; fru Emy Lindström; fru Karin Lundahl; fröken Karna Lundgren; fru Anna-Lisa Pettersson; fru

Liptons Té

är och förblir det
bästa.

LIPTON
är världens största och
förnämsta Téfirma.

Kerstin Steffen; fröken Greta Stengård; fru Alice Svedman; fru Elsa Thuresson; fru Anna Thörnell; fru Mathilda Torpadie; fru Fanny Wallér; fru Anna Westring.

Härnösand: fru Emma Mellbin; fru Lina Törner; fru Anna Valterson; fru Maja Vikberg.

Karlstad: fru Karin Bystedt; fru Lisa Hultman; fru Ina v. Sydow; fru Gertrud Torell;

Landskrona: fru Ester Aronsson; fru Rut Aronsson; fröken Helga Blennow; fröken Gerda Gasclander; fru Vera Gülich; fru Nanny Jönsson; fröken Anna Munck af Rosenschiöld; fröken Helga Neess; fru Margit Nordengren; fröken Maja Thermænius; fröken Margaretha Wulff.

Mariestad: fru Gurli Stenström, Skövde; fröken Thekla Thunberg, Skövde.

Uddevalla: fru Märta Akmar; fru Maj Björkman; fröken Herta Ekstrand; fru Britta Kihlberg; fru Vera Kristiansson.

Växjö: fru Greta Bergens; fru Tora Bergin.

Lund med omnejd har anmält 33 nya medlemmar för innevarande år men ej meddelat namnen.

Förbundskrets i Tomelilla.

Hertha har den stora tillfredsställelsen notera att en ny krets av F. B. F. bildades den 22 november i Tomelilla. Fru Maja Strandberg, Ystad, höll föredrag om förbundets syften och verksamhet. Interimstyrelse för den nya kretsen tillattes med doktorinnan Siri Jeppsson som sammankallande medlem.

Bland kvinnliga akademici i Spanien.

Som representant för svenska akademiskt bildade kvinnor hade under teknad sistlidna september glädjen företaga en resa till Spanien för att deltaga i International Federation of University Women's rådsmöte i Madrid. Det var med stora förväntningar som delegater från många land och delar av världen samlades nere i detta det sydvästligaste hörnet av Europa, och vistelsen blev också synnerligen givande, ej endast genom arbete och personlig kontakt under mötet, utan även genom de glimtar man fick av en underbar natur och ett intressant folk, av en urgammal kultur och moderna strävanden, ett skiftande, motsägelserikt och överraskande land.

Naturligtvis ville jag särskilt gärna söka komma i litet närmare beröring med våra spanska kollegor och få lära känna deras ställning och villkor, även om tiden ju omöjligt medgav några mera ingående studier av saken. Den spanska kvinnan som studentska och akademiker är en helt ny företeelse. Visserligen fick jag på frågan: Hur länge ha de spanska kvinnorna haft tillträde till universiteten? svaret: Alltid!, men vid närmare efterforskning befanns, att de ej velat eller ej kunnat begagna sig av denna förmån — med något enstaka medeltida undantag. Sedan något mer än tio år är det emellertid nu modernt att deras flickor studera vid universiteten, och denna moderna kvinnorörelse är av politiska skäl starkt understödd från officiellt håll. Så hade t. ex. den spanska föreningen av akademiskt bildade kvin-

En specialaffär har alltid större möjligheter att tillfredsställa sina kunder, ty där finnes största urval och billigaste priser. Varje dam bör därför köpa sina underkläder, korsetter, corseletter, strumpor och handskar hos **Twilfit, Nybrogatan 11, Stockholm.**

nor ernällit statsbidrag för ordnandet av vårt möte i Madrid, de hade av regeringen fått ett stipendium på 4,000 pesetas att i år tilldelas en utländska för studier i Spanien, och hela vår vistelse i landet hade en starkt officiell prägel. Vi mottogos sålunda överallt av städernas borgmästare och myndigheter, som mötte vid stationen, på stora torget eller rådhuset, samt tillika av rektor och professorer där det fanns universitet; på kommunal bekostnad gävos middagar och fester, och pressen var synnerligen påpasslig med bilder och beskrivningar.

I Madrid bodde de delegerade i en officiell institution, Residencia de Senoritas, som är ett slags college för flickor studerande vid universitetet eller andra högre undervisningsanstalter, men som även omfattar en del obligatoriska kurser inom själva Residencia. Detta college grundades 1915 med tio elever, och omfattar nu tvåhundra, ibland vilka på de sista åren varit ej så få utländska studentskor, särskilt amerikanskor, som vilja studera landets språk, litteratur och kultur. I åtta olika byggnader, större och mindre, bo nu alla dessa unga flickor och ha där ock sina samlingsrum, matsalar och bibliotek, samt en del klassrum, allt inramat av en härlig trädgård, där nu på hösten druvorna och fikonen skyntade mellan grönskan.

Och vad blir det sedan av dessa och andra studentskor, sedan de slutat sina studier? Ja, den spanska föreningen av akademiskt bildade kvinnor omfattar nu 67 medlemmar, varav flertalet bor i Madrid, och deras årsrapport, som ligger framför mig, ger besked om något av deras verksamhet och intressen. Fördelningen på de olika fakulteterna är

ungefär densamma som hos oss, naturligtvis med det undantaget att kvinnliga teologer ej förekomma. För övrigt tillhöra de flesta den filosofiska gruppen, så är det ett antal läkare, och ett halft dussin jurister, som emellertid ej kunna bli domare, utan endast advokater. I det politiska livet göra kvinnorna nu även sin debut, sedan det politiska läget 1924 gett dem en rösträtt, som de ej kämpat så vidare hårt för, har ett halvdu-sin ungefär kommit in i nationalförsamlingen.

Föreningens verksamhet har givetvis i år varit koncentrerad på arrangerandet av Madridmötet. Det betonas också särskilt vilken stimulans och betydelse alla dessa utländska kollegors närvaro haft för spanjorskorna själva, liksom det även säkert kommer att vara dem till nytta att de delegerade samlades redan i Barcelona och åtskildes först i Sevilla och på så sätt från landets nordöstra till dess sydvästra hörn vid offentliga möten talade om och gjorde propaganda för kvinnligt akademiskt arbete. Spanjorskorna ha också med framgång ägnat sig åt en särskild uppgift, nämligen att till medlemskap i the International Federation vinna sina systrar i de stora sydamerikanska staterna och i Portugal.

De spanska styrelsemedlemmarna var det helt naturligt som man hade mest tillfälle att sammanträffa med i Madrid och under resan. Ordföranden är för närvarande en läkare, som för övrigt kom till Madrid först ett par dagar sedan mötet börjat, då hon just var på en första tjänsteresa till Sydamerika. Hen har nämligen nyligen genom en särskilt meriterande examen fått en befattning som läkare i den merkänta marinen.

När Ni går till posten, går Ni även till Postsparbanken, landets största o. säkraste sparkassa.

Samma sparbanksbok gäller över hela landet.

Direkta uttag av intill 300 kr. **Ränta 4 %**

Första vice ordföranden har studerat vid universitetet i Columbia och innehar nu anställning i fiskeridirektionen av marinministeriet — den första kvinnan även i detta arbete. Andra vice ordföranden är föreståndarinna för det ovan omtalade Residencia de Senioritas, och har nu dessutom blivit medlem inom undervisningssektionen av en av regeringen inrättad konsultativ institution. Den energiska, sprudlande, livliga och allestädes ordnande sekreteraren, Clara Campoamor, är advokat liksom en av de andra aktiva styrelsemedlemmarna, och de ha i synnerhet koncentrerat sina strävanden på att höja kvinnors och barns ställning och arbeta på att få till stånd lagändringar för att motverka sexuell exploatering av minderåriga och emot den reglementerade prostitutionen.

Under det kommande året vill den målmedvetna och energiska unga föreningen söka sprida kunskaper bland sina egna och bland andra spanska kvinnor genom att utöka sitt bibliotek och genom att inrätta en medicinsk-juridisk-social byrå samt ämnar vinna närmare kontakt med sina kollegor i andra land genom att om möjligt årligen av sin regering få ett nytt stipendium, som skall kunna bereda en utländsk kvinnlig akademiker tillfälle att få komma till Spanien och lära känna och älska detta land.

ASTRID STURZEN-BECKER.

Från bokvärlden.

Gustav III och grevinnan de Boufflers.

En brevväxling från vänskapskultens tidevarv, utgiven av Beth Hennings. Lars Hökerbergs bokförlag.

Vid den tiden då Gustav III som ung kronprins gjorde sitt första besök i Paris, residerade i medeltidsslottet Le Temple en framstående och politiskt betydande medlem av bourbonska huset, prinsen av Conti. I hans salonger inom de ärevördiga murarna fördes spiran av hans spirituella och ännu i fyrtioårsåldern bedårande väninna grevinnan de Boufflers. Här grundlades den för båda parterna betydelsefulla vänskapsförbindelse mellan denna inflytelserika parisiska grande dame och Gustav III, som ända till konungens död underhölls genom en tidvis mycket livlig brevväxling.

Grevinnan de Boufflers är en intressant typ, utpräglad intellektuell och vitter, omgiven i sin salong av författare och filosofer, Rousseaus beskyddarinna ända tills han genom sina Bekännelser totalt förverkade hennes sympati. "Republikansk" i sitt svärmeri för engelskt statsskick och allt engelskt, till den grad att hon trotsade alla en dåtida resas besvärigheter för att göra ett besök i England, där hon i filosofen David Hume hade en förstående vän. Hennes beundran för Gustav III hade inte det skimmer av hängivet svärmeri som är utmärkande för en annan av hans förtrogna bland den franska aristokratiens damer, grevinnan d'Egmont. Den utesluter ej en ganska oförbehållsam kritik, främst riktad mot de tendenser till envælde som hon tidvis spårade hos konungen av Sverige.

Största intresset från svensk synpunkt av brevväxlingen ligger dock i det ljus den kastar över vissa sidor av Gustav III:s sammansatta och svåråtkomliga personlighet. Hans sätt att reagera mot grevinnans kritik, som väl för en tid kunde kasta en skugga över, men aldrig rubba deras vänskapsförhållande,

hans iver att göra utväg för förnyade personliga sammanträffanden, hans för-troendefulla vädjan till hennes omdöme i de ömtåligaste frågor — allt talar sitt tydliga språk om vänskapens betydelse för honom. Om än begäret att genom sin korrespondens påverka den franska opinionen i viss mån färgar hans bikt-er, ge de dock gripande inblickar i hans känsloliv, särskilt i förhållande till modern-änkedrottningen.

Beth Hennings har riktat vår memoar-litteratur med ett synnerligen värdefullt bidrag genom sin svenska edition av Gustav III:s och grevinnan de Boufflers' brevväxling, tidigare utgiven endast från franskt håll och på originalspråket. Men dessutom har hon liksom i sin för några år sedan publicerade självfulla skildring av grevinnan d'Egmont på ett levande och fängslande sätt tecknat personligheterna mot bakgrunden av miljön och därtill givit förträffliga koncisa orienteringar inom de tidsavsnitt som brevväxlingen omfattar. Rent sug-gestivt blir intrycket av den annalkan-de revolutionsstormen, som vid sitt ut-brott sopar undan Gustav III:s lysande väninna och för henne efter en tids landsflykt i England och åtta månaders väntan på döden i Conciergeriet under skräckväldet till den anspråkslösa bo-stad i Rouen, där hon i det nya seklets morgon slutade sina dagar.

Boken är lika givande som lättläst, och översättningen synes med unvikande av all stötande modernitet i uttryc-kan ge en god föreställning om den på samma gång högstämnda och intima tonen i denna korrespondens från l'ancien régime.

SIGRID LEIJONHUFVUD.

En recensents baktankar av Klara Johanson. Wahlström & Widstrands förlag.

Klara Johanson ger ut en ny bok, med andra ord: hon inbjuder åter intellektu-ella och estetiska finsmakare till fest. Titeln, **En recensents baktan-**

kar, är så anspråkslös, att den gör in-tryck av ett skämt med läsaren, och denne upptar det, om han är en Klara Johansons rätta läsare, som en älsk-värdhet, som man gör med ett skämt från en uppsatt person.

Uttrycksformen är den Klara Johan-son egna, på en gång lödiga och lekan-de lättia, som man i brist på noggran-nare artbeteckning nödgas kalla prosa. Både koncentration och konstnärlighet är poesiens, åskådligheten även. Kvick-heterna lysa och fräsa. Infallens plötslig-het och bildernas lyskraft kunde föran-leda till jämförelse med ett fyverkeri, men den bilden duger ej. Fyverkeriet slocknar, och det blir svart efteråt. Här blir det inte svart efteråt.

Om det över huvud lämpade sig att jämföra denna vitala bok med materi-ella ting, skulle man likna den vid radi-um. Sådant är förhållandet mellan kvan-titet och kraft.

Kulturkritik, litterär kritik, estetik, psykologi, landskapsbilder och stäm-ningar avlösa varandra. Även den som läser tyst för sig själv får erfara den välgörande verkan av ett befriande skrätt, men man får på samma gång den lust att låta andra bli delaktiga av sam-ma njutning, som verkligt bevingade ord framkalla. Vilket gnistregn, vilken pilsvärm i anmärkningarna om termen "krigets lärdomar" och dess bakgrund: "de senare decenniernas hejdlösa folk-bildningsnit". "Man har inte längre råd att rata någon som helst form av uni-versity extension. Man är so-cialt skyldig att hämta lärdomar och ämnen till föreläsningar varhelst de kan frampressas". Hur dråplig tavlan av hus-modern i hennes moderna skepnad, "hon kan åka riket runt och hålla föredrag i vartenda stationssamhälle om att hon alltid sitter hemma — —".

Nobelprisen och deras utdelande få sin beskärda del i en fingerad reseepisod som växer till en hel liten satirisk no-vell, i möjligast sammanträngda form.

Ännu mera förkortad i uttrycken —

materialiet föreligger ju där givet — är litteraturkritiken. T. ex. karakteristiken av den amerikanska romanen genom "två fula F: Film och Freud". En glimt av satir ligger visserligen i utredningen av vårt språks saknad av en adekvat glosa för vad vi i brist på bättre måste kalla den ryska tråkigheten. Men den ger framför allt en karaktéristik av det som berör oss västlänningar främmande i den slaviska mentaliteten.

När det gäller enskilda, avhålla personligheter kan satiren vara helt borta, ersatt av en helt positiv värdesättning.

Det beror väl på läsarens stämning för tillfället, om han mest njuter av den ena eller den andra ingrediensen i Klara Johansons bok. Har man bråttom, är det lättare att tillbörligt njuta kvickheterna. Har man fullständig ro, njuter man inte mindre av konstnärssynen och konstnärsstilen i landskapstavlorna. Julisol och snöglans omväxla. Det atmosfäriska har en dominerande plats, och det är kanske i synnerhet stadslandskapet som frapperar. Dels i sina egna naturtavlor, dels direkt i form av anmärkning tillbakavisar Klara Johanson den gamla föreställningen, att "natur" blott är att söka utanför städernas råmärken. Hennes egna landskapsbilder fånga de finaste skiftningar i stämning, belysning, själsliga ekvivalenter. Den unga bondkvinnan, som med sin friska altröst ropar ut "Walderdbeeren" och tycks föra med sig hela skogens friskhet in i den kvava staden, etsar sig in i minnet som ett konstverk, mer än så, som en egen erfarenhet, förnummen med Klara Johansons intensitet.

HILMA BORELIUS.

Anna Svärd av Selma Lagerlöf. Albert Bonniers förlag.

Selma Lagerlöfs sista bok har, när detta läses, redan gått sitt segertåg till svensk publik. En "anmälan" är näpeliggen av nöden. Här må endast vittnas om att den stora berätterskan med den henne givna trolldomsmakten tar

oss fångna som förr och att hennes underfundigt visa kunskap om mänskohjärtat ger henne oförlikneliga detaljdrag på hand. Vem annan än Selma Lagerlöf skulle placerat Anna Svärd vid klockarens stora bord, mitt ibland flinande småpojkar, för att lära sig skriva — och se, hon kastar den omöjliga, sprättande gåspennan och med flygande fingrar, leende och lycklig, syr hon ut sin älskades namn, som hon inte kunde forma med pennan, med nål och garn på en liten vit klut som hon haft i taskan. "Tycker du så pass om honom?" säger länsmansfrun och låter henne flytta till sig för att göra folk av henne.

Marja. Berättelse från fjället av Astrid Värings. P. A. Norstedt & Söners förlag

Jag har alltid frågat mig hur en målare kan våga sig på fjällandskap. De äro alltför omöjliga, alltför starka i färgen, huru undgå att de verka oljetryck?

Samma känsla har jag inför lapp- och fjällberättelser. Visst för att vi haft mästare i genren. Pelle Molin, Alfhild Agrell, Maria Rieck-Müller ha varit äkta skildrare. Men faran för banal effekt med, om jag så får säga — i sig själva alltför pittoreska motiv föreligger alltid, och det är med en viss olust som åtminstone undertecknar öppnar en "berättelse från fjället".

Hur fullkomligt oberättigat i fråga om Astrid Värings bok. Redan från första stund fångslar Marja genom äkta behärskning av ämnet och konstnärlig hushållning med de självgivna effekterna. Det är ju också den initierade medleverskan i nordlandsfolkets liv som berättar, därom ha för övrigt sedan hennes tidigare böcker vittnat. Marja är endast ett nytt bevis på hur i grund hon känner folk och trakt. Men här är också en själslig lidandeshistoria framlagd med gripande uttrycksmedel. Marjas kamp om sitt barn är stark och sann psykologi. — Skildringen av så väl det

FLORODOL-TVÅLEN FLORODOL var morgon ny
förlänar frisk och vacker hy.

F.-B.-F-kretsarna.

Hälsingborgskretsen har under hösten anordnat en engelsk konversationskurs och en kurs i bokbinderi.

Den 11 oktober höll fil. mag. Anna Munck af Rosenschöld föredrag om "Rom och svenska arkeologiska institutet". Skioptikonbilder.

Den 8 november föreläste fil. mag. Ruth Wedin-Rothstein om "Ryska kvinnor". Balloptikonbilder.

Härnösandskretsen hade den 15 nov. anordnat offentlig sällskapsafton å Stadshotellets festvåning. Ordf. hälsade de närvarande välkomna och vände sig därvid särskilt till professorskan Karin Fjällbäck-Holmgren, som därefter höll ett mycket intressant föredrag över ämnet: "Socialt under det gångna kvartseket". För övrigt förekom musik av frkn Selma Tjerneld och sång av frkn Greta Furst varjämte ordf. föredrog en berättelse av Selma Lagerlöf.

Den 23 nov. hade kretsen Fredrika-Bremerafton, varvid fru Anna Setterlind gav en resumé av Fredrika Bremers Amerikabok. Fru S. föredrog några sånger och frkn Emma Westerström utförde några piano-nummer bl. a. av Schubert.

Karlskronakretsen meddelar: Under en veckas tid har Karlskrona levt i F.-B.-F:s tecken. Fru Elisif Théel har där hållit en kurs i mötesteknik samt två föredrag.

Efter första dagens — 14 nov. — "generalrepetition" arrangerades fingerat stadsfullmäktigeval, varpå fru Théel höll ett mycket intressant och klarläggande föredrag om "Samhällets barnavård". Andra dagen — 15 nov. — ägde "stadsfullmäktige-förhandlingar" rum. Intresset var oerhört stort ej endast bland de aktivt deltagande 32 "stadsfullmäktige", utan även bland stadens övriga kvinnliga invånare, som i ett antal av nära 200 spánt lyssnande följde

inre skeendet i själarna som av de yttre händelserna fångar läsarens intresse i högspänn.

E. K—N.

"fullmäktiges" handhavande av stadens angelägenheter. För att ej tala om vilket intresse dessa motioner, drätselkammarens och hälsovårdsnämndens beslut samt enskildas — sakkunniga eller icke — yttranden, hade på de manliga inbyggarna. De kanske rent av upptäckte, att deras fruar, mödrar, systrar sutto inne med långt större klarsynthet och förmåga att öppna blicken på andra än de någonsin drömt om.

Efter intagen tesupé, talade fru Théel om "Vad våga vi hoppas av morgondagens kvinna?" och en del medlemmar kommo därefter med sina inlägg. Stämningen var hög men tacksamheten mot fru Théel högre.

F.-B.-F. vilade ej sedan fru Théel rest. Det gällde nu att ordna för ett föredrag, som fru Letta Rudnicka Jaroszynska lovat hålla om "Krigs- och revolutionsupplevelser i Polen och Ryssland". Detta ägde även rum den 20 nov. mot entré.

Den tyvärr obetydliga behållningen lades till den växande pensionsfonden. Dessutom försöker kretsens styrelse att på listor samla bidrag till denna.

Nu har stadens lugn återställts. Och F.-B.-F:s kretsstyrelse kan med glädje anteckna bortåt 35 nya medlemmar.

Lundakretsen hade den 17—18 nov. en i Grand Hotells stora sal anordnad uppvisning av förnåma gamla dräkter, vilka uppburas av damer ur stadens familjer, till vilka de ursprungliga ägarinnorna till dräkterna hört i tidigare led. Den långa defileringen — ett femtiotal dräkter exponerades — beledsagades av ett spirituellt och sakkunnigt kåseri av fru I. Henschen-Ingvar över kvinnodräkten från 1750-talet till 1910. Behållningen av den vackra dräktparaden var avsedd tillfalla den pågående F.-B.-F.-insamlingen.

På kretsmötet den 9 dec. beslöts på förslag av kassaförvaltaren, att för 1928 skulle av kretsens kassa dessutom överlämnas 50 öre pr medlem till insamlingen.

Därefter redogjorde sekreteraren i korthet för arbetet på Hertha-Hemmet i Höör. En liten utställning av arbeten förfärdigade av patienter på hemmet var anordnad. Ar-

FLORODOL-TVÅLEN

Den bästa bland tvålar.

Tillverkare
PARFYMERI FLORA
— GEFLE —

betena, som voro till salu, inbringade en summa avsedd att betalas till de personer som utfört arbetena.

Föredraget för aftonen hölls av fru Ruth Wedin-Rothstein, som på ett medryckande sätt talade om "Ryska kvinnor".

Efteråt vidtog ett angenämt samkväm.

Malmökretsen hade den 26 nov. en uppläsningafton i Kungsparkens fest-sal med författarinnorna Hanna Söderlund-Hammar och Anna Björkman samt Skåneskalden Nils Ludvig Olsson såsom medverkande. Fru Söderlund-Hammars stilla, vackra berättelse "Advent" i hennes enkla besjälade framförande, fröken Björkmans av humor och muntert lynne burna berättelse "Don Juan i Gammelby" och Nils Ludvig Olssons dråpliga bygdemålsdikter ur hans nu utkommande nya diktbok "Träskofiolen" gjorde vart och ett på sitt särskilda sätt kvällen till en givande och njutningsrik stund. Behållningen går till F.-B.-F:s insamlingsfond.

Mariestadskretsen hade den 15 nov. offentligt föredrag av frkn Clara Wahlström om "Vit slavhandel enligt nyaste undersökning".

Den 24 nov. hade kretsen till förmån för insamlingen anordnat soaré, kallad japansk afton, på Stadshotellet. Programmet inleddes med musik av Buliers kapell. Härefter följde ett anförande av landshövdingen Ekman, i vilket hon redogjorde för förbundets uppgifter och verksamhet och för avsikten med den nu pågående insamlingen. Programmets nästa nummer var sång av

fru Olga Sjöstedt, och därefter uppfördes ett sagospel efter Snoilskys dikt "Citron och Nyponblomma". Så blev det kaffe och teservering, dans och auktion. Festsalen var smakfullt dekorerad med blommor, lyk-tor och japanska parasoller. Stämningen var redan från början den allra bästa och belåtenheten allmän.

Den 30 nov. hade kretsen dragning i sitt lotteri och högsta vinsten, en stor rödla-kansmatta, utföll på n:r 432.

Stockholmskretsen hade den 23 nov. diskussionsafton på Årsta med inledningsföredrag av fru Signe Henschen om "Ungdomen och vi", en psykologisk utredning om de två generationerna, berörande komplikationerna dem emellan, deras orsaker och möjligheten att övervinna dem. Diskussionen omfattade inlägg av bl. a. fru Ebba Heckscher, dr Ada Nilsson, författarinnan Karin Boye och rektor Maria Aspman, men utgjorde i stort taget ett understrykande av de av fru Henschen fram-förda synpunkterna.

Strängnäs-kretsen hade den 13 november sammanträde, varvid bland annat diskuterades på vad sätt kretsen skulle kunna bidra till att upphjälpa förbundets ekonomi. Man enades om att en rätt stor summa skulle insamlas för ändamålet och vägarna till det målet skola bli flera. En väg skall i sinom tid bli en soaré. Därefter höll frkn Clara Wahlström föredrag om "Vita slavhandeln enligt nyaste undersökning". Föredraget var offentligt och åhördes med spännt intresse. Efter föredraget ett animerat samkväm.

Begär alltid

Kobbs Thé

och godtag ej något annat
om Ni sätter värde på en
hälsosam och aromrik dryck

KONTROLLANT: DOKTOR J. E. ALÉN

HERTHA

Tidskrift för den svenska kvinnorörelsen, utgiven av FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET

Redaktör: *Ellen Kleman.*

Samtliga förbundsmedlemmar erhålla tidskriften. *Icke-förbundsmedlemmar* prenumerera å *närmaste postanstalt* eller i *bokhandel*. Pris för postupplaga: 1/1 år kr. 6:50; 1/2 år kr. 3:50; 1/4 år kr. 1:90. Lösnummer 65 öre. *Redaktion och expedition: 48 Klarabergsgatan, Stockholm.* Redaktionstid: *tisdagar och fredagar kl. 1-3.* Tel. Norr 48 50, 27 62. Expeditionen: *kl. 11-4 varje söckendag.* Tel. Norr 48 50, 27 62.

För en trött husmor

är järnmedicinen IDOZAN uppiggande och stärkande.

Förordas av läkare.

Fås å alla apotek. Skadar ej tänderna.

Idozan A Idozan B Kina-Idozan
svagt avförande. ej avförande. särskilt stärkande.

Rådhus-Restauranten

Hantverkaregatan 4, Stockholm
(Mitt för "Kungl. Myntet")

MATSAL o. KAFÉ

i intim stil

MUSIK DAGLIGEN

FESTVÅNINGAR

för sammanträden, bröllop, klubbar
dans etc. Moderata priser.

Vid behov av Pälsvaror

i alla kvalitetsskinssorter vänd Eder till mig
JOHN PETTERSON

KÖRSNÄR

Upplandsgatan 39. Tel. V. 4545

Västmannagatan 82. Tel. V. 11027

STOCKHOLM

Svenska Skolmuséets

FILMAVDELNING

BEGÄR MUSÉETS KATALOG.

Postadress: Matteus folkskola, Stockholm, Telefon: 85504.

Homeopatiska Sjäfläkaren

av Klara Fransén.

Ny upplaga. Första svenska originalarbete byggt på egna erfarenheter. Förord av läkare. Får å Sv. F. V. H. byrå, Sibillegatan 36, 1 tr., Stockholm samt i bokhandeln. Pris kr. 6:—.

Utgiven av Svenska Föreningen för vetenskaplig homeopati, Sibillegatan 36, 1 tr., Stockholm.

Uthyr undervisningsfilmer till skolor, föreläsningssällskap och studiecirklar.

Lämnar kostnadsfritt upplysningar rörande film- och andra projektionsapparaters användande i undervisningens tjänst.

Krantz

Denna nya radiumtvål (i blått omslag) är större än 75-öres tvålen (i gult omslag) och innehåller i likhet med denna tvål ett dyrbart och välgörande radiumpreparat.

SCHÉELS
RADIUM
TVÅL

LYXTVÅLEN
till 1:— krona.
(Färgar ej vattnet.)

Kontrollant: Fil. Dr. N. SAHLBOM

Innehåll.

Spånor kring en diskussion. Av *Ebba Heckscher.*

Den kvinnliga gymnastiken vid Centralinstitutet.

F. B. F:s sjuksköterskebyrå i Göteborg 25 år.

"Kring insamlingsarbetet". Av *Marianne Ekman.*

Stockholmskretsens Konserthusfest.

Jenny Linds brev. Av *Ellen Kleman.*

Bland kvinnliga akademici i Spanien. Av *Astrid Sturzen-Becker.*

Från bokvärlden.

F. B. F.-kretsarna.

Öka hemtrevnaden

med en

HANDÖLS
TÄLJSTENS-
KAMIN

Lättskötta. = Bränslebesparande. = Eleganta

Finnas i olika storlekar och prislägen.

Handöls Nya Täljstens och Vattenkrafts Aktiebolag.

Tel. 10180

Birjer Jarlsgatan 33, Stockholm

Tel. N. 5853